

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (8 5) 266 4201, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija teikia svarstyti šiuos įstatymų projektus:

1) Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 1, 2, 5, 6, 10, 13, 20, 23, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 58, 59 straipsnių, III skyriaus ir Įstatymo 3 ir 6 priedų pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas Nr. 1);

2) Lietuvos Respublikos neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1722 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas Nr. 2);

3) Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 3, 11, 14, 15, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas Nr. 3);

4) Lietuvos Respublikos žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo Nr. VIII-366 2, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18¹, 19 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas Nr. 4);

5) Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4, 6, 10, 11, 14, 32, 34, 34¹ ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas Nr. 5);

6) Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 11, 12 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas Nr. 6).

7) Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 11¹, 16, 18, 19, 21, 24 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2054 6 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas Nr. 7).

Įstatymų projektais sprendžiamos problemos ir siūlomos jų sprendimo priemonės, sprendimo įgyvendinimo kaštai, nauda, kurios tikimasi:

I. Sprendžiamos problemos	<p>Lietuvos Respublikos Seimas 2022 m. gruodžio 20 d. priėmė Lietuvos Respublikos neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 pakeitimo įstatymą Nr. XIV-1722, pagal kurį 2024 m. sausio 1 d. įsigalios Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos įstatymas (toliau – Įstatymas), kuriuo įgyvendinama sisteminė negalios reforma. Įsigaliojus Įstatymui, bus nustatomas ne tik darbingo amžiaus asmenų, bet ir tų, kas jau sukako senatvės pensijos amžių, dalyvumo lygis. Taip pat pasikeis teisės aktuose vartojamos sąvokos, pavyzdžiui, vietoj sąvokos „neįgalusis“ bus vartojama sąvoka „asmuo su negalia“, vietoj sąvokų „darbingumo lygis“ ir „specialiųjų poreikių lygis“ – „dalyvumo lygis“ ir pan.</p> <p><u>Sprendžiamos problemos:</u></p> <p>1. Įstatymo 3 straipsnio 7 dalyje nustatytas sąvokų prilyginimas netaikytinas socialinio draudimo pensijų (toliau – pensija) pavadinimams, nes, įsigaliojus Įstatymui, keisis negalios nustatymo procedūra, tačiau Įstatyme nenumatyta</p>
---------------------------	---

	<p>darbingumo lygio procentų prilyginimas dalyvumo lygio procentams. Dėl šios priežasties netekto darbingumo pensijos, kurios paskirtos pagal nustatytus netekto darbingumo procentus, negali būti pakeistos į asmenų su negalia socialinio draudimo pensijas, kurios bus skiriamos pagal netekto dalyvumo procentus, apskaičiuotus nustačius asmens dalyvumo lygį. Nuo 2024 m. asmenims, kurie bus pripažinti asmenimis su negalia, bus skiriamos atitinkamos rūšies pensijos, kurių pavadinimai atitinka Įstatymo nustatytas sąvokas: socialinio draudimo negalios pensijos arba socialinio draudimo senatvės pensijos asmeniui su negalia (Įstatymo projektas Nr. 1).</p> <p>2. Įsigaliojus Įstatymui, bus nustatomas ir senatvės pensijos amžių sukakusių asmenų dalyvumo lygis (to nėra dabar), dėl to Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatyme (toliau – Pensijų įstatymas) būtina nustatyti pensijos apskaičiavimo tvarką tais atvejais, kai pirmą kartą bus nustatomas sukakusių senatvės pensijos amžių asmenų dalyvumo lygis (nuo 2005 m. liepos 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d. nustatomas tik asmenų, kurie nėra sukakę senatvės pensijos amžiaus, darbingumo lygis) (Įstatymo projektas Nr. 1).</p> <p>3. Įsigaliojus Įstatymui, tikėtina, padaugės asmenų, kurie yra sukakę senatvės pensijos amžių, ir, tikėdamiesi didesnės pensijos, kreipsis dėl dalyvumo lygio nustatymo. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba) duomenimis, 2018–2020 metais, nevykdant papildomų reformų, pavėluotai dėl pensijos paskyrimo kreipėsi apie 3 200 asmenų. Įgyvendinant negalios reformą bei nesant galimybės prognozuoti dėl dalyvumo lygio nustatymo besikreipsiančių pensijų gavėjų skaičiaus, galiojantis 6 mėnesių už praėjusį laikotarpį pensijų grąžinimo laikotarpis gali būti per trumpas, todėl siūloma atkurti iki 2018 m. sausio 1 d. galiojusį 12 mėnesių pensijų skyrimo atgaline data terminą.</p> <p>4. Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo kai kuriose nuostatose įtvirtintas teisinis reguliavimas šiuo metu yra nepakankamai aiškus ir (ar) išsamus:</p> <p>4.1. 15 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad ligos išmoka nuo trečios laikinojo nedarbingumo dienos Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka mokama tik tol, kol bus iširtas nelaimingas atsitikimas darbe, tačiau analogiška nuostata turėtų būti taikoma visų draudžiamųjų įvykių (t. y. ir profesinių ligų) pripažinimo atvejais.</p> <p>4.2. Nėra aptarta situacija, kai asmens prašymu gali būti stabdomas ir pratęsiamas netekto darbingumo periodinės kompensacijos (nuo 2024 m. – netekto dalyvumo periodinės kompensacijos) mokėjimas.</p> <p>4.3. 26 straipsnio 1 dalies 5 punkte nėra aiškiai nustatytas terminas, kuriuo kitiems asmenims su negalia, kurie buvo ar turėjo būti mirusiojo išlaikomi, mokama periodinė draudimo išmoka apdraustajam mirus, nors šios išmokos mokėjimo terminas yra nustatytas kitoms asmenų grupėms, nurodytoms 26 straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose.</p> <p>5. Šiuo metu Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo:</p> <p>5.1. 12 straipsnio 7 dalyje reglamentuojami vienkartinės netekto darbingumo kompensacijos skyrimo terminai siejami su Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba) sprendimų dėl darbingumo lygio nustatymo apskundimo Ginčų komisijai prie Socialinės apsaugos ir darbo</p>
--	---

	<p>ministerijos terminų pasibaigimu. Taip pat nurodytoje nuostatoje aptariamas Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos informavimas apie apskūstus Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos sprendimus. Vadovaujantis Įstatymu, nuo 2024 m. keičiasi dalyvaujantys šiuose procesuose subjektai ir keičiama sprendimų apskundimo tvarka.</p> <p>5.2. 18¹ straipsnio 2 dalis nustato, kad valstybė, atlyginusi žalą 18¹ straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytais atvejais, turi atgręžtinio reikalavimo teisę į žalos atlyginimo mokėtoją. Remiantis šia nuostata, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba atgręžtinio reikalavimo teise teikia kreditorinius reikalavimus žalos atlyginimo mokėtojams, kurie praktikoje yra neefektyvūs, pvz., iš nuo 2018-01-01 iki 2022-12-31 pareikštų reikalavimų 57 999 eurų sumai susigrąžinta tik 1 690 eurų (2,9 procento pareikštų reikalavimų sumos). Tiek teikiamų kreditorinių reikalavimų nemokumo bylose, tiek ir atgautinų sumų, įgyvendinant atgręžtinio reikalavimo teisę į žalos atlyginimo mokėtoją, kai žalos atlyginimo prievolė pereina valstybei, dėl objektyvių priežasčių tendencingai mažėja (mažėja tokių išmokų gavėjų (pvz., miršta) bei mokėtojų (neprivatizuotų įmonių, mokesčių žalos atlyginimą), mažėja pačių išmokų, skiriamų pagal Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinąjį įstatymą). Vadovaujantis Juridinių asmenų nemokumo įstatymo 95 straipsnio 5 dalimi, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinių skyrių pareikšti atgręžtiniai kreditoriniai reikalavimai tenkinami antrąja eile, kuriai lėšų, gautų iš nemokumo (bankroto) proceso, dažniausiai nepakanka (sumokamos nemokumo administravimo išlaidos, pajamos, gautos iš įkeisto turto, atitenka įkaito turėtojų, likęs bankrutuojančio asmens turtas įprastai būna mažavertis ir pan.). Į išieškojimo procesą įsitraukia ne tik Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinių skyrių darbuotojai, bet ir nemokumo administratoriai, teismai, todėl administravimo kaštai dideli, atitinkamai nelieta tokių procedūrų ekonominio pagrįstumo.</p> <p>6. Įstatymų projektais Nr. 2–7 keičiamuose įstatymuose vartojami pensijų pavadinimai nedera su Įstatymo projektu Nr. 1 siūlomais pensijų pavadinimais. Įstatymų projektais Nr. 1, 3–7 keičiamuose įstatymuose taip pat vartojamos sąvokos, kurios nedera su Įstatymu ir turėtų būti tikslinamos.</p>
<p>II. Siūlomos priemonės</p>	<p><u>Įstatymo projektu Nr. 1 siūloma:</u></p> <p>1. Suderinti Pensijų įstatyme nustatytą teisinį reguliavimą su 2024 m. sausio 1 d. įsigaliosiančiu Įstatymu, patikslinant keičiamame įstatyme vartojamą terminiją bei asmenims su negalia skiriamų ir mokamų pensijų apskaičiavimo tvarką:</p> <p>1.1. Suderinti Pensijų įstatymo 2 straipsnio atitinkamose dalyse apibrėžtas sąvokas ta apimtimi, kiek tai susiję su Įstatyme nustatyta terminija. Keičiamos tik su įsigaliosiančia nauja negalios nustatymo tvarka susijusios sąvokos. Atsižvelgiant į tai, kad keičiama tik dalis Pensijų įstatyme apibrėžiamų sąvokų, siūloma palikti keičiamame Pensijų įstatymo 2 straipsnyje Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 2016 m. aprobuotų sąvokų išdėstymą, t. y. neatsisakant visose sąvokų apibrėžtyse išdėstytų trumpinių ir keičiant tik tuos sąvokų ir jų apibrėžčių aspektus, kurie būtini siekiant Pensijų įstatymo ir Įstatymo sąvokų suderinamumo. Atsisakius trumpinių Įstatymo projekto Nr. 1 2 straipsnyje keičiamose sąvokose ir jų apibrėžtyse, būtų pakeista tik dalis sąvokų, kitose sąvokose liktų nesuderinti trumpiniai, kurių vartojimas nebeatitiktų kitų straipsnio dalių. Be to, norimas atsisakyti trumpinių sąvokas būtina perkelti į atitinkamus Pensijų įstatymo straipsnius, kurių papildomas keitimas šiuo metu būtų nesusijęs su Įstatymo projekto Nr. 1 tikslais ir uždaviniais. Atkreiptinas</p>

dėmesys į tai, kad Ministerija savo 2024 m. teisėkūros plane yra numačiusi Pensijų įstatymo peržiūrą ir keitimus pagal tai, kas nuo 2016 m. priimtame teisiniame reguliavime (nuo 2018 m. įsigaliojusi nauja redakcija) kelia įgyvendinimo klausimų, taip pat atlikti kitus būtinus keitimus vadovaujantis susiklosčiusia gerąja teisės technikos praktika. Atsižvelgiant į tai, siūloma visas Pensijų įstatymo sąvokas peržiūrėti ir tikslinti sistemiškai kartu su kitais dėl kitų aspektų keistinais Pensijų įstatymo straipsniais 2024 m.

1.2. Įstatymo Nr. 1 9 straipsniu keičiamame 34 straipsnyje siūloma nustatyti, kad asmenims, kurie gauna senatvės pensiją ir kuriems po 2024 m. bus nustatytas 70 procentų ir didesnis netekto dalyvumo lygis, be jų prašymų, jei jiems tai naudinga, pradedama mokėti senatvės pensija asmeniui su negalia, kurios dydis apskaičiuojamas senatvės pensijos dydį padauginus iš nustatyto netekto dalyvumo lygio daugiklio. Pasibaigus dalyvumo lygio terminui, asmeniui toliau mokama anksčiau mokėta senatvės pensija. Asmeniui pakartotinai nustačius didesnius ar mažesnius netekto dalyvumo procentus, atitinkamai peržiūrimas mokėtos senatvės pensijos asmeniui su negalia dydis: jei netekto dalyvumo procentai didesni, nuo jų nustatymo dienos pradedama mokėti naujo dydžio pensija, jei mažesni – atnaujinamas iki tol mokėtos didesnės senatvės pensijos mokėjimas.

1.3. Kadangi negalia nuo 2024 m. sausio 1 d. bus nustatoma ir senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims, siūloma nustatyti negalios pensijų ir iki 2017 m. gruodžio 31 d. paskirtų netekto darbingumo pensijų naujinimą tais atvejais, kai šių pensijų mokėjimas tęsiamas po senatvės pensijos amžiaus sukakties ir pensijų gavėjai dirba.

2. Sudaryti teises prielaidas mokėti pensiją už 12 mėnesių, kai asmuo praleidžia kreipimosi dėl pensijos skyrimo terminą, kaip tai buvo nustatyta iki 2018 m. sausio 1 d.

Istatymo projektu Nr. 2 siūloma į galiojantį teisinį reguliavimą inkorporuoti Įstatymo projektu Nr. 1 teikiamus pasiūlymus.

Istatymo projektu Nr. 3 siūloma:

1. Spręsti įstatyminio reguliavimo spragas ir keičiamo įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje nustatyti, kad ligos išmokos yra mokamos pagal Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo nuostatas, kol įvykis (t. y. ne tik nelaimingas atsitikimas darbe, bet ir profesinė liga) bus pripažintas draudžiamuoju. Taip pat, atsižvelgiant į tai, kad nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmoka gali būti skiriama nuo dienos, kurią liga pripažįstama profesine, o nelaimingo atsitikimo darbe atveju – nuo dienos, kurią jis įvyko, patikslinamas laikinojo nedarbingumo laikotarpis, už kurį ligos išmoka perskaičiuojama pripažinus įvykį draudžiamuoju.

2. Papildyti Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo 25 straipsnį 3¹ dalimi, numatant joje galimybę asmens prašymu Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka laikinai stabdyti ir pratęsti sustabdytos netekto dalyvumo periodinės kompensacijos mokėjimą, jei teisę į kompensaciją gavėjas išlaikė laikotarpiu, kuriuo mokėjimas buvo sustabdytas. Siūloma nustatyti, kad mokėjimas gali būti pratęsiamas nuo apdraustojo asmens prašyme atnaujinti kompensacijos mokėjimą nurodytos dienos, bet ne anksčiau nei nuo mokėjimo sustabdymo dienos, jeigu dėl netekto dalyvumo periodinės kompensacijos mokėjimo pratęsimo kreipiamasi per 3 metus nuo mokėjimo sustabdymo dienos. Jeigu dėl mokėjimo pratęsimo kreipiamasi praėjus 3 metams, kompensacijos mokėjimas būtų pratęsiamas ne daugiau kaip už 12 mėnesių,

skaičiuojant atgal nuo kreipimosi dienos. Pažymėtina, kad netekto dalyvumo periodinės kompensacijos mokėjimas nebūtų pratęsiamas už laikotarpį, kuriuo asmuo gavo kitas valstybinio socialinio draudimo išmokas, nurodytas Socialinio draudimo pensijų įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punkte;

3. Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 5 punkte aiškiai nustatyti, kad asmenims su negalia, kurie buvo mirusio išlaikomi (ar turėjo teisę į išlaikymą), periodinė draudimo išmoka apdraustajam mirus mokama laikotarpiu, kuriuo jiems nustatyta negalia. Šiuo papildymu siekiama teisinio aiškumo ir nuoseklumo, nors reguliavimo turinys nėra keičiamas, nes ir šiuo metu nurodyta išmoka yra mokama tol, kol asmuo atitinka įstatyme nustatytas sąlygas, t. y. kol yra pripažinti nedarbingais ar iš dalies darbingais, arba iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidais, o nuo 2024 m. sausio 1 d. – asmenimis su negalia.

4. Atlikti techninio pobūdžio pakeitimus, siekiant suderinti sąvokas su vartojamomis Įstatyme bei kartu teikiamame Įstatymo projekte Nr. 1.

Įstatymo projektu Nr. 4 siūloma:

1. Tikslinti Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo 12 straipsnio 7 dalies nuostatas, atsižvelgiant į Įstatymo 15 straipsnio 3 dalį, pagal kurią Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos priimti sprendimai skundžiami privaloma ikiteismine tvarka Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka, t. y. remiantis pastarojo įstatymo 5 straipsnio 1 dalimi, šiuos skundus privaloma ikiteismine tvarka nuo 2024 m. nagrinėja Lietuvos administracinių ginčų komisija.

2. Nustatyti, kad Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos apie jos priimtų sprendimų dėl dalyvumo lygio nustatymo, kai dalyvumo netekimo priežastis yra nelaimingas atsitikimas darbe arba profesinė liga, apskundimą praneša Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai, pateikdama šią informaciją ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jos gavimo dienos raštu arba elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartį.

3. Atsisakyti Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo 18¹ straipsnio 2 dalies nuostatos, numatančios valstybės atgręžtinio reikalavimo teisę į žalos atlyginimo mokėtoją įstatymo 18¹ straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytais atvejais, tiek dėl tokių atvejų skaičiaus mažėjimo praktikoje, tiek dėl didelių įgyvendinimo kaštų.

Įstatymų projektais Nr. 3 ir Nr. 4 siūloma nustatyti, kad pagal jais keičiamus įstatymus mokamos išmokos, kai asmenims darbingumo netekimas dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesinėmis ligomis nustatytas iki siūlomų pakeitimų įsigaliojimo, skiriamos pagal Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo ir Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo nuostatas, galiojusias iki atitinkamų pakeitimų įsigaliojimo dienos, o šios išmokos ir iki pakeitimų įsigaliojimo paskirtos išmokos mokamos pagal jų mokėjimo metu galiojančias nuostatas.

Įstatymų projektais Nr. 3–7 keičiamuose įstatymuose nustatytą teisinį reguliavimą siūloma keisti, suderinant jį su Įstatyme vartojamomis sąvokomis ir Įstatymo projektu Nr. 1 teikiamais pasiūlymais. Atkreiptinas dėmesys, kad

	<p>Įstatymo projektu Nr. 6 keičiamą tik dalis sąvokų, kurios vartojamos 2024 m. įsigaliosiančiame Įstatyme, t. y. sąvokos, susijusios su socialinio draudimo pensijomis. Kitos Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo nuostatos, susijusios su Įstatymo pakeitimais, patikslintos Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. birželio 13 d. priimtu Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 11¹, 16, 18, 19, 21, 24 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymu Nr. XIV-2054.</p> <p>Siūloma Įstatymų projektais Nr. 1–7 teikiamų pasiūlymų įsigaliojimo data – 2024 m. sausio 1 d.</p>
III. Priemonių kaštai	<p>Papildomų lėšų reikės įgyvendinti Įstatymo projektu Nr. 1 teikiamus pasiūlymus. Tikslaus lėšų poreikio apskaičiuoti neįmanoma, nes nėra galimybių numatyti žmonių elgsenos (t. y. koks bus asmenų aktyvumas kreipiantis dėl dalyvumo lygio nustatymo) bei to, kaip gali būti įvertinta jų sveikatos būklė.</p> <p>Darant prielaidą, kad atitinkamai procentinei daliai visų senatvės pensijų gavėjų bus nustatytas netekto dalyvumo lygis nuo 70 iki 100 procentų, galimas lėšų poreikis metams svyruoja nuo 79 mln. eurų iki 142 mln. eurų.</p> <p>Darant prielaidą, kad kreiptųsi 7 procentai visų senatvės pensijų gavėjų (panašią pagyvenusių asmenų su sunkia negalia tendenciją rodo Pasaulinis senatvės ir suaugusiųjų sveikatos tyrimas), kas savo ruožtu reikštų apie 43 000 gavėjų, ir jiems būtų nustatyta 70–100 procentų netekto dalyvumo, per 2024 metus, įvertinus planuojamą socialinio draudimo pensijų indeksavimą, reikėtų maždaug 58 mln. eurų (iš jų apie 35 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų).</p> <p>Jei nuostata dėl pensijos išmokėjimo už 12 mėnesių laikotarpį galiotų nuo 2024 m. sausio 1 d., papildomas lėšų poreikis pirmais metais būtų apie 3,75 mln. eurų.</p> <p>Įstatymų projektais Nr. 2–6 teikiamiems pasiūlymams įgyvendinti papildomų Lietuvos Respublikos valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės. Sutaupyti lėšų neplanuojama.</p>
IV. Nauda visuomenei	<p>Priėmus Įstatymo projektą Nr. 1, bus tinkamai įgyvendintas Įstatymas, nes bus nustatyta pensijų apskaičiavimo tvarka tais atvejais, kai asmenų dalyvumo lygis bus nustatomas po senatvės pensijos amžiaus sukakties bei su Įstatymu suderintos sąvokos.</p> <p>Priėmus Įstatymo projektą Nr. 2, į galiojantį teisinį reguliavimą bus inkorporuoti Įstatymo projektu Nr. 1 teikiami pasiūlymai.</p> <p>Priėmus Įstatymo projektą Nr. 3, bus sudarytos prielaidos aiškesniam keičiamo įstatymo nuostatų taikymui praktikoje ir numatyta galimybė asmens prašymu stabdyti netekto dalyvumo periodinės kompensacijos mokėjimą ir jį pratęsti.</p> <p>Priėmus Įstatymų projektus Nr. 3–7, keičiamuose įstatymuose nustatytas teisinis reguliavimas bus suderintas su Įstatyme vartojamomis sąvokomis ir teisiniu reguliavimu bei Įstatymo projektu Nr. 1 teikiamais pasiūlymais, taip užtikrinant sklandų negalios reformos įgyvendinimą ir asmenims su negalia skiriamų ir mokamų pensijų ir kitų išmokų skyrimą ir mokėjimą.</p>

Įstatymų projektų rengimo priežastys, tikslai, numatomo teisinio reguliavimo priemonės, jų pasekmės ir kita su Įstatymų projektais susijusi aktuali detalesnė informacija pateikiama Įstatymų projektų aiškinamajame rašte.

Įstatymų projektai patikslinti pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2023 m. liepos 25 d. išvadoje Nr. NV-1863 pateiktas pastabas ir suderinti su nurodyto

padalinio specialistais darbo tvarka. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos 2023 m. liepos 27 d. pažymoje Nr. NV-1917 pateiktą pasiūlymą, patikslintas lėšų poreikis Įstatymų projektu Nr. 1 teikiams pasiūlymams įgyvendinti. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos Seimas 2023 m. birželio 13 d. priėmė Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 11-1, 16, 18, 19, 21, 24 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XIV-2054, Įstatymų projektų paketas papildytas Įstatymo projektu Nr. 7, kuriuo siūloma keisti nurodyto įstatymo nuostatas, kurių pakeitimai įsigalios 2024 m. sausio 1 d., jų keitimo atsisakant Įstatymo projekte Nr. 6

Įstatymų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje

Įstatymų projektus Nr. 1–2 parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Pensijų grupės patarėja Rita Babianskaitė (tel. 8 611 53 492, el. p. rita.babianskaite@socmin.lt).

Įstatymų projektus Nr. 3–5, 7 parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio draudimo grupės patarėja Ona Stravinskaitė (8 658 61 398, el. p. ona.stravinskaite@socmin.lt).

Įstatymo projektą Nr. 6 parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio draudimo grupės patarėja Vilma Pėčė (tel. 8 658 60 623, el. p. vilma.pece@socmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl Įstatymų projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui projektas, 2 lapai.

2. Įstatymų projektai ir jų lyginamieji variantai, 85 lapai.

3. Įstatymų projektų aiškinamasis raštas, 14 lapų.

4. Įstatymo projekto Nr. 1 antikorpacinio vertinimo pažyma, 6 lapai.

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

Monika Navickienė

Rita Babianskaitė, tel. 8 611 53 492, el. p. rita.babianskaite@socmin.lt

Ona Stravinskaitė, tel. 8 658 61 398, el. p. ona.stravinskaite@socmin.lt

Vilma Pėčė, tel. 8 658 60 623, el. p. vilma.pece@socmin.lt